

Plaz je podrl hišo.

5. V šolskem letu 1990/91 so se nekatere obramboslovne vsebine (problemi sodobne varnosti v svetu in značilnosti oboroževalne tehnologije in tehnike) izvajale tudi na fakulteti za strojništvo v Ljubljani.
6. Učni načrt predmeta Temelji obramboslovja, FSPN, šolsko leto 1990/91.

Ljubica Jelušič

Educating the Young for Civil Defense — the Role of Slovene Universities

In the past, students at Slovene universities encountered the subjects of defense, safety, and civil protection in the "Basics of National Defense and Military Skills" course. In the eighties, the subject was renamed "Slovene National Defense and Civil Defense in Yugoslavia I and II" which was discontinued in the 1990—91 school year. The national security and civil defense themes could have remained in university and high school programs only if they had been radically updated and adapted in time to the basic subjects of individual faculties. Students and teachers protested against the federally-defined content of military defense courses, but in the euphoria of dropping these programs, the all too necessary subjects of national security and civil defense disappeared.

PROBLEMI S ŠOLANJEM MINERJEV ZA NAMERNO PROŽENJE SNEŽNIH PLAZOV

Pavle Šegula*

UDK 377.4 : 62

V četrti številki UJME smo obravnavali tudi vprašanje, kako do minerjev snežnih plazov. V sestavku smo bili dokaj optimistični; domnevali smo, da bo to vprašanje konec leta 1990 že šlo z dnevnega reda.

Resnici na ljubo velja povedati, da sta RSLO RS in GRS pridno delala in s skupnimi močmi prišla do programa, ki naj bi kandidatom pomagal do zadovoljivega znanja. Iskali smo tudi inštitucijo, ki bi skrb za šolanje minerjev snežnih plazov vzela v svoj delovni program. S poklicnih vidikov bi to lahko bilo združenje slovenskih žičničarjev, čigar članom so doslej storitve minerjev snežnih plazov še največ koristile. Seveda bi bila to lahko tudi cestna podjetja, železniško gospodarstvo ali posamezne občine, za potrebe CZ pa RCOU v Poljčah.

Pokazalo se je, da je največja ovira na poti k dokončni rešitvi problema pomanjkljiva (ali nikakršna) minerska predizobrazba minerjev snežnih plazov. Krogi, ki so blizu poklicnim minerjem, menijo, da naj ima pravico do dodatnega šolanja samo oseba, ki že ima knjižico poklicnega minerja. Načelno k temu nimamo pripomb, saj je tako skoraj povsod po svetu. Težave pa se pričnejo tedaj, ko se pred kandidatom pojavi zahteva po dolgotrajnem, menda kar nekajmesečnem šolanju, kar je prav gotovo odločno preveč glede na naloge in če hočemo, da bodo k minerjem plazov našli pot ljudje, ki že imajo poklic in so pripravljeni opravljati delo minerja kot člani GRS ali CZ le občasno, po potrebi.

Ta hip bi si morali za šolanje lastnih minerjev najbolj prizadevati centri zimskih športov, saj npr. žičnice ATC Bovec, Zelenica in še katere brez namernega proženja snežnih plazov pogosto niso varne. Sprijazniti se bo treba z dejstvom, da je tako še marsikje v Evropi in da je za delo žičnice miner plazov pomemben prav toliko kot kabine, sedeži in strojna oprema, vsekakor pa mnogo mnogo cenejši. Mislim, da je račun jasan, na delo pa bi pravzaprav morali tudi inšpektorji ter upravljavcem žicnic naliti čistega vina in jim povedati, kaj jim je storiti!

Kar zadeva varnost na občinskih prometnicah bi se problem najbrž dalo rešiti z delavci cestnih podjetij in železnice ali tudi s specializiranimi pripadniki CZ, ki pa morajo prav tako imeti ustrezno minersko izobrazbo.

GRS je sicer res posredovala znanje in skupaj z RSLO, TO in JLA skrbela za varnost na smučiščih in vzgojo minerjev snežnih plazov, dokler je to bilo nujno in ni bilo druge možnosti. Vendar so njene naloge povsem druge, varstvo pred snežnimi plazovi na žičnicah, smučiščih, cestah in železnicah pa bo vsekakor moralo postati poklicna naloga inštitucij, ki tudi sicer skrb za te objekte in naprave. Vprašanje minerjev za namerno proženje snežnih plazov mora biti rešeno profesionalno, na poklicni ravni in na razumen, vsem sprejemljiv način. Rešitev vidim v neposrednem dogovoru in sporazumu vseh prizadetih in v življenjskem razreševanju nejasnosti, brez zavlačevanja in nepotrebnih zapletov. Zavedati bi se morali, da gre za varovanje življenj in za stroške, ki so v primerjavi z drugimi stroški vzdrževanja smučišč in prometnic zanemarljivi. Navsezadnje cestarji in železnica že imajo svoje minerje, ki bi se jih z razmerno kratkim dopolnilnim šolanjem dalo usposobiti še za proženje plazov. Tudi žičnicam ustreznih kadrov ne manjka.

UJMA
UJMA
UJMA
UJMA
UJMA

* Suška 34, Škofja Loka.